

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

**ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА РОЗВИТКУ
АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ
ТА СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ**

**МАТЕРІАЛИ
XXIV МІЖНАРОДНОГО НАУКОВО-ПРАКТИЧНОГО
ФОРУМУ**

4-6 жовтня 2023 року

Львів 2023

РОЗВИТОК АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ ЯК ОСНОВА ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

О. Лисюк, к. е. н.

Львівський національний університет природокористування

Л. Балаш, к. е. н.

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

Today, entrepreneurship has an extremely important role in updating the existing economic system by creating a new and more effective innovative environment designed to ensure the proper level of human development both in terms of material production and in strengthening democratic institutions.

A significant role in the development of rural areas should be played by agricultural enterprises that provide a certain part of the population with jobs, act as a basis for the development of other branches of the economy, and also carry out, in accordance with the current legislation, deductions of funds to local budgets, which are aimed at solving the most urgent needs of communities.

Ways to increase the efficiency of the functioning of economic entities, which ensure a further increase in the volume of production and a decrease in costs per unit, include a set of the following basic measures: improving the use of land, increasing its fertility; introduction of complex mechanization and automation of production; deepening specialization and concentration of production on the basis of inter-farm cooperation and agro-industrial integration; rational use of production funds and labor resources; introduction of intensive and resource-saving technologies and industrial production methods; improving the quality and preservation of manufactured products; wide use of progressive forms of organization of production and wages.

Key words: production efficiency, entrepreneurial activity, food safety.

Сьогодні Україна переживає один з найскладніших періодів своєї історії, – розв’язання одвічного конфлікту між європейським світоглядом нашого народу, його духовними та культурними цінностями, з одного боку, і людиноненависницькою ідеологією «русского мира», з його нічим не виправданою жорстокістю, вражаючим рівнем деградації особистості серед більшості населення «імперії зла», цілковитим ігноруванням будь-яких цивілізованих норм та правил співіснування націй, з іншого.

Попри численні жертви та руйнації, розв’язана московією війна стала доволі серйозним випробуванням і для всієї світової спільноти у питанні глобальної продовольчої проблеми. Усім нам добре відома ситуація з експортом українського зерна, попит на яке має стійку тенденцію до зростання.

Як свідчать дані статистичної звітності, за останні п’ять років в Україні спостерігалось збільшення обсягів виробництва зернових та зернобобових культур, що потенційно могло б призвести до зростання частки нашої держави у загальносвітовій торгівлі зерном.

У цій царині Україні належить особлива роль, враховуючи її унікальні природні, кліматичні та географічні умови. Порівняльний аналіз забезпеченості жителів Землі й України родючими землями та відносно помірним кліматом свідчить про володіння українством безпрецедентною антиентропійною надпотугою, якої не має жоден етнос у світі. Місце України серед провідних зерноекспортерів зумовлює невідкладність виведення національного менеджменту на рівень ініціювання глобальних ідей та виконання міжнародних місій. Це передбачає для України консолідацію таких провідних сільськогосподарських країн як Аргентина, Канада, Франція тощо навколо питання усвідомлення і сприйняття світовою спільнотою істини, що на сучасному етапі зерно є не лише основним продуктом харчування значної частини населення Землі, а й виступає у ролі чинника, від якого суттєво залежить подальший розвиток усього людства.

Не важко підрахувати, що частка обсягів експорту зерна в Україні з року в рік зростала і становила у 2021 році 73,1 % від загальних обсягів експорту сільськогосподарської продукції, тоді як у 2017 році цей показник був на рівні 63 %.

Вирішальну роль у забезпеченні як внутрішніх потреб країни у зернових та зернобобових культурах, так і гідного місця нашої держави на світовому ринку зерна, відіграють саме сільськогосподарські підприємства, питома вага яких у загальних обсягах виробництва цього виду продукції за останні п'ять років становила від 77,4 % у 2017 році до 81,0 % у 2021 році.

Тому значну роль у розвитку сільських територій повинні відігравати саме аграрні підприємства, що забезпечують певну частину населення робочими місцями, виступають підґрунтям для розвитку інших галузей економіки, а також здійснюють відповідно до чинного законодавства відрахування коштів до місцевих бюджетів, які спрямовуються на вирішення найбільш нагальних потреб громад.

Шляхи підвищення ефективності функціонування суб'єктів господарської діяльності, які забезпечують подальше збільшення обсягів виробництва продукції і зменшення витрат на її одиницю, передбачають комплекс таких основних заходів: поліпшення використання землі, підвищення її родючості; впровадження комплексної механізації і автоматизації виробництва; поглиблення спеціалізації і концентрації виробництва на основі міжгосподарської кооперації і агропромислової інтеграції; раціональне використання виробничих фондів і трудових ресурсів; впровадження інтенсивних і ресурсозберігаючих технологій та індустріальних методів виробництва; підвищення якості і збереження виробленої продукції; широке використання прогресивних форм організації виробництва і оплати праці.

Підвищення ефективності виробництва і досягнення більш високих кінцевих результатів у сільськогосподарських підприємствах нерозривно пов'язані з проблемою якості, розв'язання якої вимагає вдосконалення технології виробництва сільськогосподарської продукції і збільшення потужностей для її переробки і зберігання.

Сьогодні є невідкладна потреба у підвищенні ефективності використання матеріально-технічної бази сільськогосподарських підприємств. Розв'язати цю проблему можна шляхом покращення стану та структури основних виробничих засобів. Одночасно слід приділити особливої уваги тій частині основних виробничих засобів, яка відіграє найважливішу роль у зростанні урожайності сільськогосподарських культур та поліпшенні умов зберігання продукції. Тому особливого значення набуває проблема забезпечення не лише стабільного функціонування уже діючих сільськогосподарських підприємств, а й прискореного їх економічного розвитку з метою максимальної компенсації втрат, завданих війною.

Бібліографічний список

1. Бойчик І. М., 2016. Економіка підприємства: підручник. Київ: Кондор-Видавництво, 378 с.
2. Губені Ю. Е., 2022. Підприємництво: доступно, стисло, для жителів села. Інформаційна брошура. Львів: КП «Кам'янка-Бузька районна друкарня». 44 с.
3. Організація сімейних фермерських господарств: методичні рекомендації, 2020 / Ю. О. Лупенко, М. Й. Малік, О. Г. Шпикуляк та ін. Київ: ННЦ «ІАЕ».

<i>Л. Льчина</i> ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ РОЗВИТКУ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ І СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ	52
<i>М. Козут</i> МІЖНАРОДНИЙ МАРКЕТИНГ ТА ЕТИКА: ВИКЛИКИ І МОЖЛИВОСТІ	54
<i>С. Колач, О. Василина</i> РОЗВИТОК СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ У КОНТЕКСТІ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ	57
<i>А. Колодій</i> ФУНКЦІОНУВАННЯ НЕДЕРЖАВНИХ ПЕНСІЙНИХ ФОНДІВ У КОНТЕКСТІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ГРОМАДЯН	60
<i>І. Колодій, О. Федик</i> ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ МЕХАНІЗМУ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ У СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	63
<i>С. Коробка</i> ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ВІЙНИ	65
<i>S. Kravchenko</i> ACTIVITIES OF BUSINESS ENTITIES OF THE AGRARIAN SECTOR OF THE ECONOMY IN WARTIME CONDITIONS	68
<i>В. Крупа</i> РЕГІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ТОРГІВЛІ ПРОДОВОЛЬЧИМИ ТОВАРАМИ У ЛЬВІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ	70
<i>V. Krupin, Ju. Tsybulska</i> MECHANISMS FOR SUPPORT OF BIODIVERSITY IN AGRICULTURE AND RURAL AREAS: POLICY AND TRANSFORMATION ASPECTS	74
<i>Л. Купінець, О. Шериун</i> ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДИСПРОПОРЦІЙ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОГО АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ	76
<i>Н. Левковець</i> КОМПЛЕКСНІСТЬ І ПРОПОРЦІЙНІСТЬ РОЗВИТКУ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ ДЕРЖАВИ	79
<i>М. Лизак, О. Бінерт</i> ВПЛИВ УПРАВЛІННЯ ПОСТІЙНИМИ ВИТРАТАМИ НА ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВ	82
<i>А. Линдюк, П. Оліщук</i> БРЕНДИНГ ЯК ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ ІДЕНТИЧНОСТІ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ	84
<i>О. Лисюк, Л. Балаш</i> РОЗВИТОК АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ ЯК ОСНОВА ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ	87
<i>Н. Лохман, М. Лохман, Д. Чокої</i> ПРОВОКАТОРИ РОЗВИТКУ ПОТЕНЦІАЛУ СІЛЬСЬКОГО ТУРИЗМУ ЗАКАРПАТТЯ	89
<i>Г. Марків</i> МОНЕТАРНА ПОЛІТИКА НБУ ПІД ЧАС ВІЙНИ ТА В ПІСЛЯВОЄННОМУ ВІДНОВЛЕННІ	92
<i>N. Markovych</i> IMPROVEMENT OF BUSINESS PROCESSES OF THE AGRICULTURAL SECTOR IN THE CONDITIONS OF DIGITALIZATION OF THE NATIONAL ECONOMY	95
<i>Г. Марутяк, М. Томашівська, М. Заріцький</i> ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА	98
<i>З. Мирончук, Р. Андрушко</i> ВПЛИВ ЦИФРОВІЗАЦІЇ НА ТРАНСФОРМАЦІЮ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ТА БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК	102
<i>A. Nowacka</i> ROLA BANKÓW SPÓŁDZIELCZYCH W ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH W POLSCE	104
<i>В. Огородніков</i> ВЕКТОРИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ В ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД	107
<i>О. Панченко</i> ОРГАНІЗАЦІЯ ВИРОБНИЦТВА У ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВАХ ГАЛУЗІ РОСЛИННИЦТВА	110
<i>Yu. Perih</i> THE ESSENCE AND CURRENT STATE OF THE ECONOMIC POTENTIAL OF AGRICULTURAL ENTERPRISES	112
<i>О. Попова</i> НОВАЦІЇ ЗЕЛЕНОЇ АРХІТЕКТУРИ СПІЛЬНОЇ АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ЄС У 2023-2027 РОКАХ	115
<i>О. Придюк</i> ТРАНСФОРМАЦІЯ РОЗВИТКУ АПК ТА СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ	118